

Klimatkompensation med dobbel effekt

KLIMATKOMPENSERA MED VI-SKOGEN

Vi-skogens projekt för klimatkompensation sätter lika stort värde på sociala, ekonomiska och miljömässiga effekter. Exempelvis säkrar projektet mat till runt 30 000 bönder i västra Kenya, samtidigt som det bekämpar klimatförändringar, markförstöring och fattigdom.

KLIMATKOMPENSATION I KORTHET:

Klimatkompensation innebär att man kompenserar för en viss mängd utsläpp av växthusgaser, som man inte kunnat undvika att släppa ut. Detta görs genom att investera i aktiviteter som på kort eller lång sikt minskar eller binder växthusgaserna. Vi-skogens klimatkompensation sker genom trädplantering och hållbara jordbruksmetoder. Det innebär att träd och mark absorberar växthusgaser, som mäts i ton koldioxidekvivalenter (CO₂e).

Det är viktigt att inte se klimatkompensation som en lösning på fortsatta okontrollerade utsläpp – utan som en metod för att göra något åt den klimatpåverkan som i dagsläget är svår att undvika.

Foto: Robin Asselmayer

Dubbel effekt för bönderna

Den koldioxid som säljs till företag och privatpersoner ger direkt betalning till bönderna som medverkar i projektet. Men intäkterna från koldioxidinlagringen är bara en bonus: Den största vinsten är att skördar och produktiviteten ökar, vilket ger mat på bordet, inkomster från försäljning av överskott och möjligheten att lyfta sig själva ur fattigdom. Projektet genererar därmed inte bara miljömässiga fördelar, utan även positiva ekonomiska och sociala effekter för de medverkande bondefamiljerna.

VI-SKOGENS KLIMATKOMPENSATION, FAKTA OCH FÖRDELAR:

Vi-skogen har arbetat med hållbar utveckling i östra Afrika sedan 1983, alltid i ett nära samarbete med de bönder och bondeorganisationer vi jobbar med. Dessutom har vi sedan 2009 även arbetat med klimatkompensation. Vårt fokus är att bygga upp bönders långsiktiga kapacitet, öka deras motståndskraft mot klimatförändringar och bidra till att minska den globala uppvärmningen.

I västra Kenya har jordbruksmarken utarmats så kraftigt att många småskaliga bönders möjligheter till försörjning hotas. Klimatkrisens effekter gör det dessutom allt svårare för bönderna att bedriva ett lönsamt jordbruk. Detta vill Vi-skogen förändra – men bara tillsammans kan vi göra riktig skillnad.

Vi-skogens mål med klimatkompensation

Vi-skogens mål med klimatkompensation är att utrota fattigdom, minska effekterna av klimatkrisen och bidra till en hållbar miljö kring Victoriasjön. En positiv bieffekt av trädplantering och implementering av hållbara jordbruksmetoder är att koldioxid binds i träd och mark. Kolkrediterna kan säljas som klimatkompensation och därmed ge extra intäkter till bönderna.

Syftet är att öka bondefamiljernas säkerhet till mat genom ökad jordbruksproduktivitet och varierade källor till mat, samt ökade inkomster för jordbruksfamiljerna från gårdsföretagande och försäljning av kolkrediter.

Vi-skogens klimatkompensation ökar inte bara böndernas intäkter, det ökar också deras skördar som leder till tryggad livsmedelsförsörjning, vilket ger dem möjlighet att lyfta sig själva ur fattigdom.

Kenya Agricultural Carbon Project (KACP)

Vi-skogens projekt för klimatkompensation ligger i västra Kenya och heter Kenya Agricultural Carbon Project (KACP). Projektet riktar sig till småskaliga bönder som har tillgång till mindre än 1 hektar mark. Cirka 30 000 bönder medverkar i projektet, varav merparten är kvinnor.

Metodikerna för implementeringen av hållbara jordbruksmetoder kallas Sustainable Agricultural Land Management (SALM).

Jane Atieno Omulu är med i en kvinnogrupp med 17 medlemmar och medverkar med stor framgång i KACP med sin gård. "Förr åt vi oftast en måltid per dag, idag äter vi minst tre. De som är gladast över den nya gården är mina barn. De älskar sitt nya liv. Det växer mat överallt, klimatet är bättre och varje dag behöver inte vara en kamp."

Foto: Elin Larsson

Hållbara jordbruksmetoder (SALM)

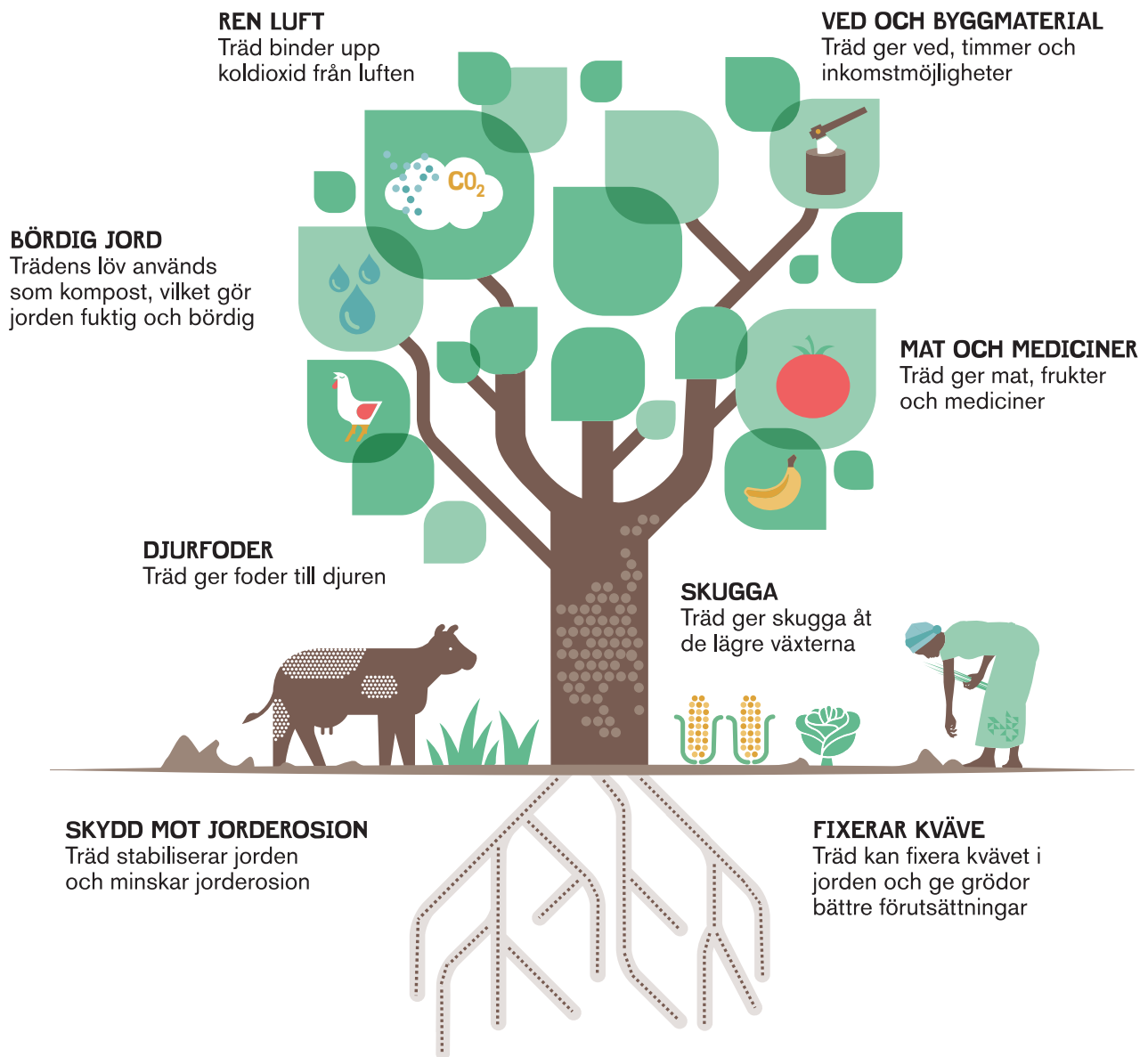
Vi-skogens fokuserar på att lära ut agroforestry och hållbara jordbruksmetoder till småskaliga bönder enligt metodiken Sustainable Agricultural Land Management (SALM).

SALM är en metodik som hjälper bönder att anpassa sig till klimatförändringarna, minska sårbarheten, öka motståndskraften och öka skördar och inkomster. SALM omfattar flera olika hållbara jordbruksmetoder. I detta ingår bland annat agroforestry (samplantering av träd och grödor), kompostering, täckgrödor och hållbar energi. Eftersom metoden bygger upp organiska ämnen i marken, ökar även motståndskraften mot klimatpåverkan, som torka och skyfall, och hjälper till att lagra mer kol i jorden. Plantering av träd bidrar även till ved, frukt, djurfoder och skugga.

En viktig del i SALM är utbildning och implementering av hållbar vattenanvändning, vilket bidrar till minskad sårbarhet och ökad resiliens.

AGROFORESTRY

Vår metod för att hjälpa människor ur hunger och fattigdom

Mätning och verifiering

Vi-skogen mäter mängden växthusgaser som lagras in i träd och mark med hjälp av en globalt erkänd inlagringsmetod. Metoden har utvecklats tillsammans med Världsbanken och Bio Carbon Fund. Genom att mäta den exakta mängden lagrade växthusgaser kan Vi-skogen sälja den som kolkrediter till företag och privatpersoner.

Mätmetoden är också certifierad av en av de största standarderna på marknaden; prisbelönta Verified Carbon Standard (VCS)¹. En certifiering är viktig eftersom den säkerställer bland annat:

- att kolkrediterna inte säljs flera gånger
- att det ger en beständig och långsiktig klimatnytta
- att utsläppsminskningarna regelbundet verifieras samt beräknas och kontrolleras av tredje part
- att klimatnyttan inte skulle ha skett oavsett de resurser som investeras i projektet

Trädplantering intill jordbruksmarken gör odlingsjorden bördigare eftersom träden bidrar till att binda kväve och fukt i marken, skänker skugga och hindrar den bördiga jorden från att sköljas bort vid kraftiga skyfall samt förhindrar erosion.

Bischovia javanica ett av de agroforestryträd som Vi-skogen rekommenderar till bönder runt om i östra Afrika. Det funkar fint tillsammans med andra grödor och ger behaglig skugga på gården. Precis som hos många andra träd i regionen kan bladen kokas och ätas som en bladgrönsak.

FNs globala mål 2030

Vi-skogens klimatkompensation bidrar till att nå fem av de globala målen:

INGEN FATTIGDOM

Böndernas inkomster ökar. Kvinnor och män får möjlighet att spara pengar som kan investeras i gården eller i barnens skolgång. Dessutom får bönderna betalt för inlagringen av kol på sin mark.

INGEN HUNGER

När träd planteras bland grödor blir marken bördigare och skördarna ökar – familjerna blir både självförsörjande på mat hela året och kan sälja överskottet. Frukter och nötter från träden ger familjerna en mer näringsrik kost och bidrar till minskad undernäring.

JÄMSTÄLLDHET

Bönderna utbildas i att driva gården som ett företag, där kvinnan och mannen arbetar jämställt tillsammans och tar gemensamma beslut kring investeringar och utgifter.

BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Genom hållbart jordbruk och agroforestry ökar böndernas motståndskraft mot klimatförändringarna samtidigt som koldioxid binds i träd och mark.

EKOSYSTEM & BIOLOGISK MÅNGFALD

Böndernas hållbara odlingsmetoder och plantering av träd återställer utarmad jordbruksmark och ökar den biologiska mångfalden, samtidigt som de bidrar till att återställa ekosystem.

¹ <https://verra.org/project/vcs-program>

Lilian Ochieng. Foto: Robin Asselmayer

Viktiga resultat från Kenya Agricultural Carbon Project

- 21 966 hektar land tillämpas enligt Sustainable Agricultural Land Management (SALM)
- Tillämpningen av SALM lagrar i genomsnitt 2,14² ton CO₂e/hektar/år
- Totalt 362 414² ton av CO₂e har lagrats och verifierats 2010–2017
- Ökad kunskap hos 29 497 småskaliga bönder kring anpassning av klimatförändringarna samt hur de kan minska sina egna utsläpp kopplat till jordbruket
- Majsskörden har ökat med 155 %² under 8 år, vilket har lett till ökad livsmedelsförsörjning
- Förbättrade inkomster för hushåll från ökad skörd och försäljning av kolkrediter
- Ökad tillgång till finansiella tjänster genom utbildning inom spara- och lånegrupper
- Ökad tillgång till ved, frukt och foder från träd, buskar och grödor
- Stärkta bondeorganisationer och stärkt lokalt ägandeskap

Snabbfakta

Projekt: Kenya Agricultural Carbon Project (KACP) Plats: Västra Kenya (Bungoma, Kisumu och Siaya Counties)

Medverkande: Cirka 30 000 småskaliga bönder (organiserade i 1731 registrerade grupper), varav merparten är kvinnor.

Uppskattad total utsläppsminskning år 2030: Minst 1 miljon ton CO₂e³.

Projektperiod: 2009–2030

Standard för certifiering: Verified Carbon Standard (VCS)

Metodik som används: VM0017 Sustainable Agricultural Land Management⁴, utvecklad tillsammans med Världsbanken och Bio Carbon Fund.

²Resultat från 2017

³Beräknad utifrån data 2017

⁴https://verra.org/salm_methodology_approved

VARFÖR BEHÖVER VI KLIMATKOMPENSERA?

Den ökade temperaturen resulterar i alltmer extrema väder som torka och översvämningar. Redan idag orsakar detta stora bekymmer för människor, djur och natur världen över. Värst drabbas människor i fattiga länder som inte har möjlighet att stå emot de klimatförändringar som uppvärmningen för med sig. Världens rika länder har stått för merparten av dessa utsläpp historiskt och har därmed störst ansvar att minska dem. Adressering av livsmedelssäkerhet tillsammans med bekämpning mot klimatförändringar och markförstörelse är en sammanflätad global utmaning där Vi-skogen gör en stor insats för förändring. Med ett gemensamt krafttag för minskade utsläpp och klimatkompensation som lagrar koldioxid i träd och mark kan vi vända den negativa utvecklingen.

Att klimatkompensera är bra för att det är ett sätt att arbeta med de utsläpp som man ännu inte lyckats komma åt/åtgärda/sänka. Genom Vi-skogens klimatkompensation kan man kompensera för dessa utsläpp, men det viktigaste är naturligtvis att man minskar sin egen klimatpåverkan. Medvetenhet om hur mycket växthusgaser som man släpper ut innebär att man kan sätta in rätt åtgärder för att minska påverkan på miljön. Exempelvis visar studier att företag som klimatkompenserar minskar sina koldioxidutsläpp tre gånger snabbare än de företag som inte klimatkompenserar⁵.

Klimatkompensation via Vi-skogen bidrar till att de globala målen uppfylls till 2030.

Vi är den första generationen som känner av klimatförändringarna, och den sista som kan göra något av dem.

Barack Obama

HUR GÖR JAG OM JAG VILL KOMMA IGÅNG MED ATT KLIMATKOMPENSERA?

- 1** Beräkna era utsläpp och kartlägg vad som genererar dem. Genom att få koll på ens utsläpp och identifiera handlingarna som orsakar dem kan man påbörja/utveckla sitt hållbarhetsarbete. Vill ni ha hjälp med att beräkna utsläppen kan ni använda er av Vi-skogens klimatkalkylator online⁶. Där kan utsläpp kring resor, evenemang, lokaler och vissa inköp räknas ut. Önskar ni mer specifika utsläppsberäkningar eller strategier för åtgärder – kontakta givarservice@viskogen.se.
- 2** Reducera och undvik de handlingar som släpper ut växthusgaser och ersätt dem med klimatsmarta alternativ. Enkla tips är att gå över till webbaserade möten, resa mindre, byta till miljömärkt el och minska elförbrukningen samt välja vegetarisk kost på olika typer av event.
- 3** Kompensera genom Vi-skogen för den resterande mängd (eller mer) av de utsläpp som inte kan undvikas.

Världen står inför den trefaldiga utmaningen att hålla oss under 1,5 graders temperaturökning, samtidigt som människor anpassar sig till klimatförändringarnas effekter och vi förbereder oss på att försörja 9,8 miljarder människor år 2050.

Lilian Ochieng. Foto: Robin Asselmayer

⁵The bottom line report 2015/Ecosystem marketplace

⁶www.klimatkalkylatorn.viskogen.se

ÄR DU INTRESSERAD AV ATT KLIMATKOMPENSERA?

Besök klimatkalkylatorn.viskogen.se eller kontakta Vi-skogens givarservice på mail givarservice@viskogen.se eller ring 08-120 372 70

Vi-skogen är en svensk biståndsorganisation som arbetar med trädplantering i östra Afrika. Vi utbildar lokala bondeorganisationer i hållbart jordbruk och agroforestry, jämställdhet och företagande.

Det ger kvinnor och män som lever i fattigdom möjlighet att klara av klimatkrisens effekter. De ökar sin motståndskraft och kan därmed själva förbättra sina levnadsvillkor, direkt och på lång sikt. Samtidigt binds koldioxid och klimatet förbättras.

Sedan starten 1983 har Vi-skogen planerat över 128 miljoner träd och de senaste tio åren stöttat över 2,5 miljoner människor.

VI-SKOGEN